

Asia: VN/22316/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren, sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Ehdotukset henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettuun lakiin

-

2. Ehdotukset ulosottokaareen

-

3. Ehdotus verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Verohallinto kannattaa ehdotusta.

4. Ehdotus lain työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 4 c §:n muuttamisesta

Verohallinto kannattaa esitystä pääosin. Verohallinto pyytää ottamaan jatkovalmistelussa huomioon seuraavat seikat, jotka koskevat ehdotettuja muutoksia työsuojelutyösuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 4 c §:ään.

Verohallinto pitää ensinnäkin tärkeänä, että työsuojeluviranomaisilla on tehtäviensä kannalta riittävät tiedonsaantioikeudet myös verotusta koskeviin tietoihin. Tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset on kuitenkin kohdistettava ja muotoiltava siten, että Verohallinto voi antaa tiedot oman toimivaltansa puitteissa.

Verohallinnon tehtävistä säädetään verohallintolain (503/2010) 2 §:ssä. Verohallinto käyttää laissa säädettyä toimivaltaansa mm. verotusta koskevien ilmoitus ja tiedonantovelvoitteiden täytäntöönpanossa. Verotusta koskevien tietojen salassapidosta ja käytöstä säädetään verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 1, 4 ja 10 §:ssä. Tämän mukaisesti Verohallinnon verotusta varten saamat ja Verohallinnossa laaditut asiakirjat ja niiden

tiedot ovat salassa pidettäviä verotusasiakirjoja ja verotustietoja, jos tiedot ovat yhdistettävissä tunnistettavissa olevaan verovelvolliseen. Muiden kuin verotus-ta varten saatujen ja laadittujen asiakirjojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään lähtökohtaisesti viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Lausunnolla olevan esitysluonnoksen kannalta on merkityksellistä, että viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 mom. 15) kohdassa säädetään valvontaa koskevien asiakirjojen salassapidosta. Salassapitoa koskevaa säännöstä sovelletaan esimerkiksi verovalvontaa koskeviin yksityiskohtaisiin tietoihin mm. verovalvonnan kohdistamisesta.

Ehdotetut työsuojeluviranomaisen tiedonsaantioikeudet eivät edellyttäisi yksilöimään niitä yhteisöjä, joihin tiedonsaantioikeus kohdistuu ja jotka ovat työsuojelun valvonnan kohteena. Lakiin olisi kirjattu pyyntöä rajaaviksi seikoiksi Verohallinnon tekemät havainnot selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaan käytettäessä annetun lain noudattamisen noudattamisesta.

Verohallinto pitää ongelmallisena ehdotettua sääntelyä tältä osin. Verovalvonnassa Verohallinnolla on toimivalta esittää tarkastettavaksi asiakirjoja ja tietoja verovelvoitteiden hoitamiseen liittyen eikä Verohallinto voi arvioida samalla sitä, onko jonkun toisen viranomaisen valvomia velvoitteita noudatettu. Verohallinto ei myöskään voi tallentaa tällaisia tietoja tietojärjestelmäänsä. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:ssä on säädetty sellaisista tilanteista, joissa yksittäiset havainnot ovat tehtävissä vero-valvonnan yhteydessä; ja lain mukaan Verohallinto voi antaa havainnosta tiedon toiselle viranomaiselle. Nämä ovat yksittäisiä havaintoja eikä Verohallinnon tehtävänä ole valvoa näissäkään tilanteissa toisen viranomaisen toimivallassa olevia seikkoja. Verohallinnolla ei näin ollen ole mahdollista toteuttaa ehdotettujen säännösten mukaisia pyyntöjä koska Verohallinto ei voi tallentaa tietojärjestelmään tietoja toisen viranomaisen tehtäväksi säädettyistä seikoista eikä tällaisia tietopyynnön rajaavia seikkoja ole käytettävissä. Verohallinto ei myöskään voi käyttää verovalvonnan kohdentamiseen liittyviä tietoja toteuttaessaan tietoluovutusta toiselle viranomaiselle. Verovalvonnan kohdentamista koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä ja tietojen antaminen edes toiselle viranomaiselle voi vaarantaa vero-valvonnan tarkoituksen sekä oikean ja yhdenmukaisen verotuksen toteutumisen.

5. Muut huomiot

-

Konow von Taito
Verohallinto